

ministerium tillade mig at henstille til den højtærede Trafikminister, at denne Sag tages under fornyet Overvejelse, og jeg gør det i Haab om, at disse Mennesker paa Øen Egholm maa faa den Hjælp, de søge om, og som de i høj Grad trænge til.

Da jeg nu har Ordet, ønsker jeg med det samme at omtale en anden Sag, men skal nok komme i Hu den Formaning, som vi nyvalgte Medlemmer af dette Ting fik af det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle) i Gaar. Det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) fremkom forleden med nogle talmæssige Oplysninger om Statens Støtte til Statshusmandsbrug. Efter at det ærede Medlem havde oplyst, at Loven om Jord til Landarbejderne kostede Staten 1 Mill. Kr. aarlig eller 1400 à 1500 Kr. pr. Husmandslod, tilføjede han: „Var saa endda det hele lykkebringende! Men det er der ingen mere, der paastaar”. Jeg maa tilføje, at denne Udtalelse fremkom ikke af Uvillie, men det var snarere saadan, at der var Præg af Velvillie i den. Derimod aabenbarede den et mangelfuldt Kendskab til de virkelige Forhold. Dersom Udtalelsen kommer de danske Statshusmænd for Øre, vil det berøre dem lidt underligt, at der i Rigsdagen er den Opfattelse, at de Aar efter Aar tage imod Statens Støtte, uden at denne Støtte er lykkebringende. Denne Hjælp faar da en noget almisseeagtig Karakter i sig, og det maa den fremfor alt ikke have. Hvad man end kan sige om denne Lov om Statshusmandsbrug — den har haft sine Børnesygdomme og er vel ikke helt kommen over dem —, er dog Forholdet det, at er der ikke ved den bragt Lykke ind i danske Statshusmænds Hjem, er det ikke Lovens Skyld, saa maa Skylden søges andre Steder og i særlig Grad hos de Mennesker, der have ført Loven ud i Livet.

Som et enkelt Udslag af Børnesygdomme ved disse Husmandsbrug maa jeg nævne, at de kommunale Raad have undertiden anbefalet og Kommissionerne været tilbøjelige til at godkende Lodder, hvis Vejforhold have været mindre gode, og det har ogsaa vist sig, at man til Tider har anvist alt for tarvelig Jord. Endvidere har det været saadan, at nogle af dem, der have overtaget Jordlodder, ikke have haft den fornødne Driftskapital, og skjules kan det heller ikke, at de Penge, som Loven kræver, at vedkommende skal være Ejer af, til Tider have været laant Kapital. Lad mig ogsaa tilføje, at der ikke altid har været den fornødne Dygtighed til Stede hos dem, der skulde overtage en Statshusmandslod. Men skønt det har været saaledes, maa

man alligevel erkende — og saa mange, som have været Øjenvidner til det Arbejde, de danske Statshusmænd have gjort, ville indrømme det —, at der er gjort et dygtigt, trofast og energisk Stykke Arbejde paa de danske Statshusmandslodder.

Den danske Statshusmand har tilført adskillige Arealer til den veldyrkede Jord i Danmark, idet han har bragt megen Jord under bedre Kultur og paa en Maade har lagt et ikke ringe Landomraade til vort Fædreland. I mange Henseender kan man sige med fuld Ret, at de danske Statshusmænd have været Samfundsstøtter. Der tales om Hjælp til Selvhjælp. Er der nogen Sinde ydet Hjælp til Selvhjælp, saa er det netop der, hvor den danske Statshusmand har gjort sit trofaste Arbejde ude paa sin Lod, og selv om det ikke er nogen særlig god økonomisk Stilling, han har vundet, er der dog skabt bedre økonomiske Kaar for den, der har udført Arbejdet. Saaledes er det i alt Fald i Almindelighed. At der kan være enkelte Undtagelser, kan Loven i og for sig ikke gøre for.

Man maa dernæst erindre, at naar et ungt Menneske ønsker at faa sin egen Jord at arbejde paa, har vedkommende, naar han kun har nogle faa Hundrede Kroner, ikke ret meget at vælge imellem. Han kan ikke vælge at blive Gaardmand eller Godsejer, nej, han har kun Valget imellem at gaa ind under Statshusmandens eller Landlønarbejderens Kaar, og ingen er vel i Tvivl om, at den økonomiske Fordel er paa Statshusmandens Side. Jeg vil derfor gerne stærkt pointere, at denne Lov om Husmandsbrug har draget økonomisk lykkebringende Følger med sig. Dette er for øvrigt ogsaa berørt af enkelte ærede Medlemmer her i Tinget. Jeg maa saaledes nævne det ærede Medlem fra Aalborg (N. C. Christensen) og det ærede Medlem for Randers Amts 5te Valgkreds (Pedersen-Nyskov). Det sidstnævnte ærede Medlem kom til ogsaa at nævne Sagens opdragende Betydning for vort Folk. Ude paa Landet blive Børnene jo tidlig brugte i Faders og Moders Bedrift, og dette er rigtigt nok, for saa vidt det er i god Overensstemmelse med en sund sjælelig og legemlig Udvikling. Vi have Forstaaelsen af, — saa mange af os, som have med Landbruget at gøre —, at skal der blive en dygtig og driftig Landmand ud af dem, der hjælpe til i Landbruget, skal der tages fat i Tide. Det er ved den tidlige Deltagelse i Arbejdet, at Grundvolden lægges til den senere praktisk dygtige Landmand. Man begynder ikke at regne med Foderenheder, nej, hvor der er Tale om Statshusmandsbrug, gælder det